

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/10/2021 17:00
Sayı: E-120.07-
GİD 0899886
sor

7/49110
G.K. 12

Sayı : E-54045643-610-2719740
Konu : Soru Önergesi (7/49110)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.08.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.855537 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Hasan KALYONCU'ya ait 7/49110 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/49110 (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 37B6136D-0105-4DF2-86B4-A01BBE0B6FE9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN KALYONCU'YA AİT 7/49110 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde özellikle son yıllarda, değişen iklim koşullarının da etkisi ile meteorolojik afetlerin oluşum sayıları, etkili oldukları süre ve şiddetlerinin arttığı, daha önce sık görülmeyen bazı afet türlerinin daha fazla meydana gelmeye başladığı görülmektedir.

İklim değişikliğine bağlı hidro-meteorolojik afetlerin sebebiyet verdiği riskler diğer doğal afetlerin neden olduğu risklere kıyasla daha büyük olarak değerlendirilmektedir. Örneğin, dünyada son 50 yılda görülen her 10 doğal afetten 9'u şiddetli hava ve iklim olaylarından kaynaklanmaktadır. Ülkemizde en sık görülen meteorolojik karakterli doğal afetler; dolu, sel, taşkın, don, orman yangınları, kuraklık, şiddetli yağış, şiddetli rüzgâr, yıldırım, çığ, kar ve fırtınalardır. Meteorolojik afetlerin oluşumunu hazırlayan etmenler temelde atmosfer kökenli olmasına rağmen bazılarında afetin oluştuğu yerin özellikleri de etkili olmaktadır.

İklim değişikliği ve dağlık alanlarda artan insan aktivitelerindeki artış sonucunda çığların sebep olduğu can kayıpları ve hasarlarda artış yaşanmaktadır. Bakanlığımızca çığların sebebiyet verdiği zararların azaltılması amacıyla aktif ve pasif çığ önleme tekniklerini içeren uygulama projeleri üretilmektedir.

Ayrıca, Jandarma Genel Komutanlığı'nın talebi üzerine tüm illerin "Potansiyel Çığ Başlangıç Bölgeleri" 2021 yılı sonu itibariyle tamamlanarak ilgili kurumlara ulaştırılmıştır. Bu çalışmalardan azami istifadeyi sağlamak amacıyla ayrıca mobil uygulama hazırlanarak vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

Türkiye Çölleşme Modeli ve Hassasiyet haritası kapsamında tespit edilmiş olan çölleşme hassasiyeti yüksek alanlarda; öncelikle Yukarı Sakarya Havzası'nda arazi tahribatının dengelenmesi projesi kapsamında çölleşme/arazi tahribatıyla mücadele çalışmaları mikro havza bazında yürütülmektedir. Daha sonra bu çalışmaların tüm Ülke çapında uygulanması planlanmaktadır.

Çölleşme Hassasiyet Haritasına göre, Türkiye'nin %22,5'i yüksek çölleşme hassasiyetine sahipken, %50,9'u orta ve %18'i zayıf düzeyde çölleşme hassasiyetindedir. Türkiye çölleşme hassasiyet haritası İl bazında değerlendirildiğinde ise en yüksek çölleşme hassasiyeti gösteren İl Aksaray olup, bunu sırasıyla Şanlıurfa, Nevşehir, Mardin ve Niğde takip etmektedir.

Bu alanlara yönelik iklim, su, toprak, arazi örtüsü ve arazi kullanımı, topoğrafya ve jeomorfoloji, sosyo- ekonomi, ve yönetim faktörleri dikkate alınarak projeksiyon çalışmaları yapılmakta olup, diğer Kamu Kurumları ile iş birliği içinde faaliyetler yürütülmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce (MGM), Ülkemizde, meteorolojik kuraklığı Uluslararası alanda kabul görmüş ve en çok kullanılan yöntemlerle izleyen, analizlerini yapan, sonuçlarını ilgililer ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. Türkiye genelinde 2.048 adet olan geniş bir gözlem ağı ile ölçüm ve gözlem yapan MGM ettiği bu verilerden yağış ve sıcaklık bilgilerini kullanarak her ay düzenli olarak kuraklık analizleri yapmakta, sonuçlarını haritalandırarak MGM resmi internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Ayrıca, MGM tarafından üretilen iklim değişikliği projeksiyon çıktıları kullanılarak kuraklık projeksiyonları hazırlanmaktadır. Kuraklık projeksiyonları kuraklık yönetiminde kurum ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kuruluşların plan yapmalarına olanak sağlayacaktır. Hazırlanmakta olan çalışmada SPEI (Standartlaştırılmış Yağış-Evapotranspirasyon İndisi) kuraklık indis yöntemi ile 3 ve 12 aylık ölçeklerde Türkiye’de yaşanmış ve yaşanması muhtemel kuraklık olaylarının analizi ve kurak dönemler ile kuraklaşma eğilimleri ortaya konulacaktır.

Bakanlığımız tarafından su kaynaklarının korunması için Ülkemizdeki kuraklık zararlarını asgariye indirebilmek amacıyla kuraklık öncesi, esnası ve sonrasında alınabilecek tedbirleri belirlemek ve ilgili kamu kurumlarını yönlendirmek amacıyla Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmaktadır.

Kuraklık Yönetim Planları kapsamında, kuraklık analizleri, iklimsel ve hidrolojik modelleme çalışmaları, sektörel etkilenebilirlik analizleri yapılmakta, kuraklık haritaları hazırlanmakta, kuraklık veri tabanı oluşturulmakta ve kuraklık riski açısından alınması gereken tedbirler belirlenmektedir. Kuraklık Yönetim Planları kapsamında yapılan kuraklık analizleri ile mevcut dönem ve gelecek dönemler için belli indisler kullanılarak analizler yapılmakta ve kuraklık risk haritaları hazırlanmaktadır.

Ülkemizin 15 havzasında Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmış olup, 10 havzada ise çalışmalar devam etmektedir. 2023 yılı sonuna kadar 25 havzanın tamamında Kuraklık Yönetim Planının hazırlanması hedeflenmektedir.

Ülkemizde doğal ve/veya insan kaynaklı baskılara maruz kalan kritik göl ve sulak alanların belirlenmesi; bu alanların üzerindeki etkilerin tespit edilmesi ve öncelikli mevcut durumlarının korunarak daha iyi ekolojik durum için gerekli telafi edici tedbirlerin alınması, doğal göllerimiz ile ilgili envanter, su kalitesi ve su bütçesi çalışmaları ile ilgili eksikliklerin giderilmesi, su kütlesinin tespiti ve alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla Bakanlığımızca “Göller ve Sulak Alanlar Eylem Planı” hazırlanmış olup 2017/1 sayılı Bakanlık Genelgesi ile yürürlüğe girmiştir.

Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında göllerden su çekimi talepleri dikkatle değerlendirilmekte ve sulak alanların hidrolojisini aşırı yönde olumsuz etkileyecek su çekimi taleplerine izin verilmemektedir.

Ayrıca, sulak alanları besleyen akarsu ve derelere yapılacak baraj ve gölet projelerinde havzada bulunan sulak alanı koruyacak şekilde çevresel akış bırakılması sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra su kısıtı olan kritik sulak alanlarımızda su kullanım planlarını yaparak kontrol altına alabilmek için sulak alanlarda matematiksel modelleme projeleri yapılmaktadır. Buna göre sulak alan koruma bölgeleri dahilinde hangi bölgelerden su çekimine izin verilip verilmeyeceği, hangi bölgelerden hangi kapasite ile ve hangi aralıklarda su çekiminin yapılması gerektiği modelleme çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Bu çerçevede Kayseri’de bulunan Tuzla Gölü ve Hürmetçi Sazlığı, Denizli’de Işıklı-Gökgöl, Manisa’da Marmara Gölü, Kars’da Kuyucuk Gölü koruma bölgeleri içerisinde su çekim talepleri yapılan modelleme sonuçlarına göre değerlendirilmektedir. 2021 yılında Kayseri Sultansazlığı Ramsar Alanı’nda da modelleme çalışmaları tamamlanarak su talepleri bu çerçevede değerlendirilecektir.